

Dat	Län	Kommun	Stift	Församling	Kyrkogård
2011-06-21	Skåne	Ängelholm	Lund	Strövelstorp	Strövelstorp
Inventare	Fotograf	Original förvaras	Bilder år	Kvarter	Gravplats nr
Ingvar Nilsson	Ingvar Nilsson	Kyrkoarkiv	2013	7C	18-19

Översiktsbild	Detaljbild
	

Gravvårdstyp (t.ex stående, liggande, material)	Stående hög ljus marmorsten på mellansockel av marmor. Toppen utformad i pyramidliknande form med ett uppstickande smalt rektangulärt parti. Överst en blommas kronblad. Textfältet är djupförsänkt och avgränsas uppåt av en båge i romansk form.
Inskriptionstyp (t.ex försänkt, upphöjd, metallbokstäver)	Försänkt
Omgärdning (t.ex. sten, häck, staket)	Ingen
Ytmaterial (t.ex. sand, singel, stenplattor)	Gräsmatta
Växtmaterial (t.ex. träd, buskar)	Inget

Inskription (/ = radbrytning)	Kantorn / Och Organisten / P. A. Rudolph / * d. $\frac{4}{2}$ 1817. † d. $\frac{15}{10}$ 1875. / Pernilla Rudolph / * $\frac{1}{8}$ 1815. † $\frac{27}{5}$ 1891. / Syrb. 33 K. 1.2. v. Ps. 221 v. 1.
Citat (/ = radbrytning) t.ex. psalm- el. bibelvers, med för aktuell tid relevant översättning	Syrb. 33 K. 1.2. = Jesu Syraks Bok 33:1-2 (Karl XII:s bibel): 1. Den som fruktar Gud, honom wederfars intet ondt; utan då han frestad är, skall han åter förlösad warda. 2. En wis man hatar icke Guds ord; men en skrymtare swäfvat som ett skepp på stormande hafvet. Sv Ps 221:1 (1819 års psalmbok): Af hjärtat hafver jag dig kär; / Kom, milde Jesu, blif mig när, / Och mig med dig förena! / Ty i den hela vida värld / Är idel oro, sorg och flärd / Men frid hos dig allena. / Om än i kval min kropp och själ / Förmäktade, är du likväl / Mitt hjärtas tröst, min del, mitt allt; / Dig har jag trygg mig anbefallt. / O, Jesu Krist, min Frälserman, / Allena du mig hjälpa kan. (Schalling. Ausis. Wallin.)

Porträtt / Speciella noteringar, Övrigt:

I gravregistret är Pernilla antecknad gravsatt 1891-01-01 medan hon enligt inskription avled 1891-05-27.

Ytterligare upplysningar på nästa sida

Gravplats med utgången gravrätt. Fri gravplats är noterad i gravregistret.

Kantorn och organisten Per Rudolph

På gravstenen och också i gravregistret är Per Rudolph noterad som kantor/organist trots att hans huvudsakliga verksamhet i församlingen var folkskollärare i Strövelstorps skola från 1850 till 1875. Det var dock vanligt vid denna tiden att skolläraren också skötte orgelspelningen och kantorsuppgiften i socknens kyrka. En i kyrkoherde Sam. Åbergs bok *Vår skola* omnämnd sagesman berättar att Per Rudolph ibland måste tjänstgöra i kyrkan också på skoltid. Det var emellertid först år 1869 som han formellt tillträdde tjänsten som kantor i Strövelstorps kyrka, således 6 år innan han avled.

Per Rudolph blev den förste seminarieutbildade läraren i Strövelstorps socken. Han var född i Bårslöv den 4 februari 1817 och avlade folkskollärareexamen i Lund. Därefter tjänstgjorde han i Höganäs. När lärarval skulle ske i Strövelstorp 1850 var Rudolph en bland sex sökande. På sockenstämma den 20 maj 1850 blev han enhälligt vald och tillträdde befattningen den 1 augusti samma år. Det beslöts att Rudolph "skulle om sommaren hålla ständig (= fast) skola" i Strövelstorps för den tiden moderna skolhus,

som uppförts 1840-1842. Övriga delen av året skulle han hålla ambulerande skola i byarna Ingelstorp, Bosarp, Håkantorp, Hasslarp och Wemmentorp.

Före sin avgång från lärartjänsten byggde sig Rudolph ett hus vid stora landsvägen mot Ängelholm mitt emot byvägen mot Ausås. När Strövelstorp år 1874 fick poststation åtog sig Rudolph att med skolrådets medgivande sköta den. Posten förlades då till detta hus. Rudolph hade någon tid före sin pensionering flyttat dit och höll på grund av klenhet vikarie på läraretjänsten.

Per Rudolph erhöll avsked med pension 1875. Samma år avled han och efterlämnade hustrun Pernilla Nilsdotter, född 1815 i Bårslöv. I äktenskapet med henne hade han sju barn.

Åberg återger i sin bok *Vår skola* (1942) en intressant tidstypisk bild från Rudolphs skola där en av de forna eleverna lämnar följande skildring:

"Hur tillförlitligt barnets omdöme om sin lärare är, får ju lämnas därhän, men jag tyckte att han var bra. Jag har förstått vid mogna år, att han inte i allt fyllde måttet av de krav, man med rätta kan ställa på en lärare, men i mitt minne står han kvar som en mönsterlärare.

Då jag såsom sexåring begynte skolan (1862), begagnades ännu den s. k. Lancastermetoden. Dagordningen tedde sig ungefär såhär:

Efter psalmsång och morgonbön följde vanligen bibelläsning (ur nya testamentet) och därpå förhördens dagens läxa i katekes eller biblisk historia. Så var det en rast och därefter delades skolan i två avdelningar. Nybörjarna ställde sig i halvcirkel a 6 eller 7 st. framför en på väggen upphängd läsetabell, och under ledning av en monitör, som hade en lång pekpinne i handen, lärde de sig stava och läsa. Eftersom jag var fullt läskunnig, blev jag strax en av monitörerna. Medan undervisningen i cirkelarna pågick, hade de större barnen välskrivning efter föreskrift eller räkning efter tabell o. s. v. Under tiden gick läraren omkring i salen, rökande sin långpipa och övervakande det hela. Att det ej var särdeles tyst i salen, följer av sig själv. Allt emellanåt kom någon med sin griffeltavla fram till läraren för att få hjälp med något "svårt tal" (räkneexempel) eller att få sina tal förhörda efter den facit som läraren ensam innehade. Eftersom det endast var en rast på förmiddagen, var det ej ovanligt att en och annan under skoltimmarna gick ut på några ögonblick, och vi hade ingen tanke på att fråga läraren därom.

Jag tyckte att allting i skolan var roligt, utom välskrivningsövningarna. Ingen fick skriva mer än en sida i sin bok under timmen. Jag skrev min sida – slarvigt naturligtvis – på en kort stund, och sedan hade jag ingenting att göra. Ej underligt att tiden då blev lång och att jag smög mig ut, så ofta jag vågade. En gång när jag efter en sådan "utflykt" kom tillbaka till min plats, hade "mäster" under min frånvaro skrivit med stor och tydlig stil i min skrivbok: "N. är ej snäll: han springer ofta ut och dessutom slarvar han med sin skrivbok". Så ledsen har jag sällan varit som jag blev då; långt hellre hade

jag tagit emot en örfil eller ett rapp av rottingen - vilket jag dock aldrig fick under hela min skoltid - än att detta skulle stå i min skrivbok. Visserligen visste jag, att varken mor eller far kunde läsa vad där stod, men om någon av dem hade sett, att läraren hade skrivit i min bok och frågat: vad står där? så hade jag måst läsa det! O, vad jag blygdes. Efteråt har jag förstått att bestraffningssättet var just det rätta för min del. Ständigt beröm hade säkerligen varit till stor skada för mig.

Men slarvet med skrivningen blev inte så hastigt bortlagt. Snart led det mot examen, och då skulle vi skriva stilprov. Jag hade av far fått 4 styver till ett ark papper, som delades i två halvor. Min första provskrivning kunde läraren ej godkänna, utan jag fick skriva en annan på det andra halvarket, men det gick lika illa med det. Nu blev förskräckelsen stor. Jag måste ha ett snyggt stilprov, och jag hade inte ett öre att köpa för; att be far om pengar till ett annat ark vågade jag ej. Jag gick hem och klagade min bittra nöd för mor. Hon hade som vanligt inte en styver. Men hon fann på råd. Hon visste att hennes söndagshätta var hopsatt över ett ark vitt papper; hon löste upp hättan och tog ut pappersarket, och så fick jag springa till skolan och skriva på nytt. Men den gången skrev jag varsamt.

I skolsalen fanns ju ingen klocka och naturligtvis hade ingen av oss barn någon klocka heller. Det blev därför rätt godtyckligt med uppehållen. Då vi på sommaren på middagsuppehållet sprungo ned till ån för att bada, kunde vi ju ej höra hur "mäster" ringde in, och jag är viss om att vi ofta kommo både kvarten och halvtimmen efter den bestämda tiden; men eftersom vi kommo alla pojkar på en gång, så låtsade "mäster" som ingenting. Någon gång skickade han dock bud till oss att vi skulle skynda oss tillbaka till skolan. På samma sätt blev det studom på vintern, när vi dragit åstad med våra källkar till backslutningarna vid bäcken. I allmänhet gick det dock ordentligt till.

Lärare Rudolph var även kantor i kyrkan. Såsom sådan hade han stundom tjänstgöring även söckendagar, t. ex. vid passionspredikningarna varje fredag under fastan, vid begravningar, någon gång vid bröllop o. s. v. Vid förstnämnda tillfälle fingo vi själva välja mellan att gå till kyrkan eller sitta i skolan och sysselsätta oss med räkning eller skrivning o. d. Så vitt jag minnes rätt, gick jag vanligtvis med far till kyrkan.

Rudolph var mycket musikalisk, var en god sångare och ledde körsång förträffligt. Med orgel-spelningen var det kanske ej så mycket bevänt. Kyrkoorgeln var för övrigt mycket undermålig - men han var skicklig violinspelare. I yngre år var han visst en rätt flitigt anlitad spelman vid gillen o.d. Han var outtröttlig i att lära oss goda sånger, både fosterländska, lyriska och religiösa. Jag har efteråt förstått, att han kände sig mest hemmastadd i musikens värld. Han fick också sina skolbarn att sjunga med liv och lust.

Jag fick av hans religionsundervisning djupa, goda intryck; mer än en gång var jag under kristendomstimmen rörd till tårar. Jag minnes också hur upprörd i mitt innersta jag blev en gång, när en av våra grannar gav fula antydningar om Rudolphs moral. Tänk att han vågade! Lyckligtvis vågade jag ej göra vad jag då skulle velat med honom."

Källa: Sam. Åberg: Vår skola (1942)